

บันทึก

เรื่อง การใช้มาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญ

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ ๗๖๗๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๒ นำส่งปัญหาเพื่อให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัย ดังต่อไปนี้

ด้วยสำนักพระราชวังแจ้งว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการพระคลังข้างที่สำหรับราชการของสำนักงานพระคลังข้างที่ซึ่งเป็นหน่วยราชการสังกัดสำนักพระราชวัง มีพลโทพระยาศรีสุรราชภักดี ในตำแหน่งสมุหพระคลังข้างที่ และพระยาบำเรอภักดิ์รวมอยู่ด้วยนั้น ในหน้าที่กรรมการอำนวยการพระคลังข้างที่นี้ นอกจากประธานกรรมการแล้ว กรรมการแต่ละท่านได้รับเงินค่าพาหนะประจำเดือนสำหรับการไปร่วมประชุม (โดยปกติเดือนละครั้ง) เป็นเงินเดือนละ ๑๐๐ บาท เงินค่าพาหนะนี้จ่ายจากเงินรายได้ของสำนักงานพระคลังข้างที่ ไม่ใช่เงินในงบประมาณแผ่นดิน และเนื่องจากกรรมการอำนวยการพระคลังข้างที่ ๒ ท่านที่กล่าวมาแล้วเป็นสมาชิกวุฒิสภาอยู่ในขณะนี้ จึงขอให้หาความหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า จะอยู่ในข่ายข้อห้ามตามมาตรา ๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๔) ได้ตรวจดูมาตรา ๖๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว ขอเสนอความเห็นว่าเป็นที่บุคคลดังกล่าวแล้วทั้งสองได้รับนั้น เข้าอยู่ในบทบัญญัติมาตรา ๘๐ (๑) กล่าวคือ สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทน ต้องไม่รับตำแหน่งหรือหน้าที่ใดจากรัฐ หน่วยราชการของรัฐ หรือหน่วยราชการใดๆ ที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐโดยมีประโยชน์ตอบแทน

คำว่า “ประโยชน์ตอบแทน” นี้ กรรมการร่างกฎหมายเข้าใจว่าเป็นประโยชน์ตอบแทนที่ให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับบริการของสมาชิกนั้นๆ ในเรื่องนี้ที่ต้องถือว่าเป็นประโยชน์ตอบแทนก็เพราะให้เป็นเงินเหมา ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายอันแท้จริงซึ่งกรรมการอำนวยการพระคลังข้างที่ได้ใช้จ่ายไปในการที่มาประชุม นอกจากนั้นผู้แทนสำนักพระราชวังยังได้ชี้แจงว่า การให้เงินรายนี้ได้กำหนดให้โดยที่ประชุมกรรมการอำนวยการของพระคลังข้างที่เอง มิได้ให้ในฐานะเป็นอัตราที่ได้กำหนดโดยกฎหมาย หรือโดยพระราชกฤษฎีกา จึงไม่เข้าในข้อยกเว้นมาตรา ๓๐ วรรคท้าย

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการกฤษฎีกาใคร่จะกล่าวว่า ความเห็นที่กล่าวมาข้างบนนี้เป็นแต่เพียงความเข้าใจของคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้ที่จะวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องนี้ คือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๘๑

แต่ปัญหาในมาตรา ๘๑ ยังไม่เกิดขึ้น เพราะในขณะนี้ยังไม่มีกรณีที่บุคคลทั้งสองเข้าไปมีส่วนอยู่ด้วย เพราะกรณีเช่นนั้นจะเกิดขึ้นได้โดยเฉพาะแต่ในเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา

๘๑ ของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ เมื่อสมาชิกแห่งสภานั้นไม่น้อยกว่าห้าคนเข้าชื่อร้องว่าสมาชิกภาพของบุคคลทั้งสองนั้นได้สิ้นสุดลงแล้ว

สมมติว่า ได้มีการเข้าชื่อยื่นคำร้องดังกล่าวขึ้น คณะกรรมการกฤษฎีกา ก็ไม่อยู่ในฐานะที่จะวินิจฉัยปัญหานี้ได้ เพราะตามวิธีพิจารณาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๑ มีว่าให้ส่งคำร้องนั้นไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย

(ลงชื่อ) ส. วินิจฉัยกุล

(นายเสริม วินิจฉัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๒